

נִפְלֵא - אֹת הַשֹּׁפֵט

מִי שִׁמְךָ?! (לְאִישׁ)

מְקוֹר: "וַיֹּאמֶר מִי שִׁמְךָ לְאִישׁ שֶׁר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ... " (שמות ב, יד).

רְקֵעַ: לְמִרוֹת שְׁמִשָּׁה גָּדֵל בְּבֵית פְּרָעָה, הוּא יוֹדֵעַ עַל מוֹצְאוֹ וְהַשְׁתִּיכּוֹתוֹ, וּמִסְתַּבֵּר שֶׁהַמוֹדְעוֹת שְׁלוֹ לְסִבְלָם שֶׁל אַחֲיוֹ וְהַדְּאָגָה לְשִׁלּוּמָם וְלַעֲתִידָם בּוֹעֶרֶת בְּקִרְבּוֹ. הוּא עוֹלָה לְגִדְלָה בְּחֶצֶר הַמְּלוּכָה וַיּוֹצֵא לְרֵאוֹת בְּמָה יוֹכֵל לַעֲזֹר לְאַחֲיוֹ הַנְּאָנְקִים תַּחַת עַל הָעֲבֹדוֹת. כְּשִׁמְשָׁה מְבַחֵין בְּמִצְרֵי הַמֶּכֶה יְהוּדִי, הוּא אֵינּוּ מְהַסֵּס. לְאַחַר שֶׁהוּא מוֹדָא כִּי אֵין אִישׁ בְּסָבִיבָה, הוּא הוֹרֵג אֶת הַמִּצְרֵי וְטוֹמֵן אוֹתוֹ בְּחוּל. לְצַעְרוֹ שֶׁל מִשָּׁה, הוּא נִתְקַל לְמַחְרַת הַיּוֹם בְּאַרְוֵעַ קֶשֶׁה יוֹתֵר. הַפֶּעַם הַמְרִיבָה הִיא בֵּין אַחִים, שְׁנַיִם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּצַעְרוֹ, פּוֹנֵה מִשָּׁה אֶל אֶחָד הַנְּצִים וְשׂוֹאֵל אוֹתוֹ "רְשָׁע, לָמָּה תִּכָּה רַעֲדִי". הַרְשָׁע אֵינּוּ נִשְׁאָר חַיָּב. בְּתַחֲלָה הוּא מוֹחָה עַל הַהֲתַעַרְבוֹת שֶׁל מִשָּׁה בְּעִנְיָנוּ – "מִי שִׁמְךָ לְאִישׁ שֶׁר וְשֹׁפֵט עָלֵינוּ?!", כְּלוֹמֵר, מִי

מְנָה אוֹתָךְ לְשִׁלִּיט עָלֵינוּ? וּלְבַסּוֹף הוּא מְבַהִיר לְמִשָּׁה כִּי הוּא יוֹדֵעַ עַל הֶרֶג הַמִּצְרֵי בַיּוֹם הַקּוֹדֵם. וְאַכֵּן הַדְּבָר מְתַגַּלְגֵּל וְנוֹדֵעַ גַּם לְפְרָעָה. הַמְּלָךְ מְבִין כִּי הַיְלָד הַמְּחֻנָּן וְהַמְּקַסִּים שֶׁגָּדֵל בְּבֵיתוֹ אֵינּוּ תַמִּים כָּל-כָּף וְהוּא עָשׂוּי לַעֲשׂוֹת לוֹ צְרוֹת רַבּוֹת. פְּרָעָה מְחַלִּיט לְהוֹצִיא אֶת מִשָּׁה לְהוֹרֵג. כְּשִׁשׁוּמֵעַ זֹאת מִשָּׁה, הוּא בּוֹרַח וּמְגִיעַ לְמִדְיָן.

שְׁמוֹשׁ בְּעֵבְרִית מוֹדְרָנִית: מִי מְנָה אוֹתָךְ?!, בְּטוֹי הַמוֹחָה נִגְדַּד הַתְּנַהֲגוֹתוֹ שֶׁל אָדָם שֶׁמְחַלִּיט לְטַל סְמִכוֹת וּלְהַתְעַרֵּב בְּמִצְבֵּים מְסִימִים עַל דַּעַת עֲצָמוֹ.

לְדַגְמָה: לְאַחַר שֶׁהַעֲתוֹנָאֵי פָּנָה אֶל הַמְּרָאָן בְּצוֹרָה מְעַלִּיבָה זָכָה לְתַשׁוּבָה: "מִי שִׁמְךָ לְאִישׁ שֶׁר וְשׁוֹפֵט עָלֵינוּ?!"